Suomen Pysyvä Edustusto Bryssel EUE, EUE NEUVOSTORAPORTTI MMM2021-00272

LVO Vilhunen Jarmo(UM), Lehtinen Heikki 22.02.2021

Asia
Epävirallinen kalastusministerien videokonferenssi

Kokous
Kalastusministereiden epävirallinen videokokous 22.02.2021

EU-puheenjohtajamaa Portugali järjesti kalastusministereiden epävirallisen videokonferenssin. Kokouksessa komissio antoi tilannekatsauksen EU:n ja Britannian välisistä neuvotteluista vuoden 2021 kalastusmahdollisuuksista ja vuosien 2021-22 syvän meren kalalajien kalastusmahdollisuuksista. Espanjan pyynnöstä asialistalla oli myös EU-Mauritanian kumppanuussopimuksesta käytävät neuvottelut.

Ympäristö- ja kalastuskomissaari Sinkevicius kiitti EU:n jäsenvaltioiden ja komission välisestä hyvästä yhteistyöstä ja totesi myös UK:n olevan tähänastisten neuvottelujen perusteella valmis etenemään asiassa nopeasti. Keskeistä neuvottelujen edistymisessä on saavuttaa komission ehdotuksen pohjalta jäsenvaltioiden yhteinen näkemys neuvotteluiden pohjaksi.
EU-jäsenvaltiot kiittivät puheenjohtajamaa Portugalia neuvotteluvalmisteluista ja tukivat pääosin komission ehdotusta neuvoston päätökseksi EU:n neuvottelutavoitteista. Usea jäsenvaltio nosti puheenvuoroissaan vielä esiin tavoitteitaan koskien tiettyjä kalastuskantoja. Moni jäsenvaltio korosti myös, että neuvottelutuloksen tulisi taata tasapuoliset kalastuksen toimintaedellytykset sekä mahdollistaa jäsenvaltioiden ja Britannian väliset kiintiövaihdot. Jäsenvaltiot pitivät tärkeänä myös neuvoston mahdollisuutta osallistua tehokkaasti neuvotteluihin.

Puheenjohtajamaa Portugali totesi, että se valmistelee ministereiden näkemysten pohjalta kompromissiehdotuksen EU:n neuvottelukannaksi komission antaman ehdotuksen pohjalta.

Toisena asiana jäsenvaltiot keskustelivat EU:n ja Mauritanian välisten kalastussopimusneuvotteluiden edistymisestä. Puhuneet jäsenvaltioiden ministerit korostivat sopimuksen tärkeyttä ja kalastusmahdollisuuksia Mauritanian vesillä sekä toivetta saada sopimus Mauritanian kanssa aikaan mahdollisimman nopeasti.
Suomea kokouksessa edusti Suomen EU-edustuston pysyvän edustajan sijainen Minna Kivimäki.

1. **EU-UK konsultaatiot kalastusmahdollisuuksista 2021, TAC:t ja kiintiöt 2021 ja syvänmeren kalakannat 2021-22**

   - **Komission tilannekatsaus EU-UK neuvotteluista, näkemysten vaihto**
   - **Neuvoston päätösehdotus EU –kannaksi EU-UK neuvotteluja varten (ST 5136/21 + ADD 1)**

Puheenjohtaja totesi, että UK:n kanssa on käyty kaksi alustavaa neuvottelukierrosta. Neuvottelutulokseen olisi päästävä mahdollisimman nopeasti. Jäsenvaltiot ovat korostaneet ministereiden roolia päätöksentekijänä, joustavia mekanismeja eri tarkoituksiin sekä kestävyyden kolmea (ympäristö, talous ja sosiaalinen) pilaria. On myös tärkeää ottaa huomioon, että nyt kyse on poikkeusvuodesta, eikä tämän vuoden mahdollista neuvottelutulosta voida pitää ennakkotapauksena jatkoa ajatellen.

Komissaari Sinkevicius totesi aikataulupaineen. Komissio painotti yhteisen kalastuspolitiikan periaatteiden merkitystä. Komissio on valmistelemassa kokonaispakettia yksityiskohtineen neuvottelujen pohjaksi. Paketista on keskusteltu jäsenmaiden kanssa tiiviissä yhteistyössä. UK on indikoinut olevansa valmis aloittamaan neuvottelut kokonaisvaltaisesti, kun EU on saanut oman kantansa määriteltyä.

Komission mukaan joissakin asioissa osapuolten näkemykset ovat vielä hyvin kaukana toisistaan. UK haluaa keskustella TAC -tasoista, mutta ei juurikaan muista elementeistä, kuten kalastuksen erityisehdoista. Komissio painotti tarvetta EU:n yhtenäisyyteen neuvotteluissa sekä neuvoston ja jäsenvaltioiden osallistumista neuvottelujen eri vaiheissa. Sopimukseen tulisi päästä 31.3. mennessä.

Kaikki puhuneet jäsenvaltiot (Espanja, Ranska, Tanska, Puola, Saksa, Ruotsi, Alankomaat, Irlanti ja Belgia) painottivat neuvottelutuloksessa molempien osapuolien tasavertaisia kalastuksen toimintaedellytyksiä. Useat jäsenvaltiot (Espanja, Ranska ja Belgia) korostivat YKP:n ekologisen kestävyyden lisäksi sosiaalista ja taloudellista kestävyyttä. TAC:n tasoissa tulee huomioida Brexitin negatiiviset vaikutukset. Useat jäsenvaltiot toivat esille halunsa saada yksityiskohtaisempaa tietoa komission näkemyksistä TAC:n tasoista. Yksi jäsenvaltio halusi, että nämä TAC:n tasot sovitaan neuvostossa ennen kuin niistä keskustellaan UK:n kanssa.

Usea jäsenvaltio painotti kiintiöiden vaihdon tärkeyttä jäsenvaltioiden ja UK:n välillä, myös kesken vuotta. Toisaalta Saksa ja Puola totesivat, että kalavarojen vaihdossa osapuolten välillä tulisi niiden jäsenvaltioiden jotka saavat kalavaroja, myös osallistua UK:lle vaihdettaviin kalavaroihin. Moni jäsenvaltio otti esille mainiten yksittäisiä tärkeitä kalakantoja, kuten turska ja kampelalajit, makrilli, piikkimakrilli, meribassi ja rauskut ja tonnikala. Lisäksi tuotiin esille teknisiä kalastusmääräyksiä kuten saaliiden poisheittokielto, sekakalastus ja pullonkaulalajit sekä joustavuus eri alueiden välillä. Muutamissa puheenvuoroissa painotettiin varovaisuutta keskusteluissa UK kanssa koskien ei-kiintiöityjä lajeja. Jäsenvaltiot maat ottivat esille myös kolmikantaneuvottelujen (EU-UK-Norja) ja kahdenkeskiset neuvottelut EU-Norja) merkityksen ja vaikutuksen EU-UK -neuvotteluissa.

Keskustelussa painotettiin EU:n yhtenäisyyttä sekä neuvoston ja komission yhteistyötä ja jäsenmaiden osallistumismahdollisuuksia neuvotteluissa. Yhteisen kalastuspolitiikan periaatteet ovat oikea lähtökohta neuvotteluihin, mutta kalakantakohtainen tarkastelu on tarpeen ja joustavuutta tarvitaan. Lisäksi eräät jäsenvaltiot ottivat esille tieteellisen neuvon, monivuotisten hallintosuunnitelmien merkityksen sekä lyhytikäisten kalalajien huomioimisen (tuulenkala) asianmukaisella tavalla. Keskustelussa usea jäsenvaltio otti esille myös Brexit -sopeutusrahaston tärkeyden kalastussektorin Brexit –haittojen vähentämisessä.

Komissio totesi vastauksessaan Brexit sopeutusrahaston osalta, että asia on esillä juuri käynnistyvissä neuvoston ja EP:n kanssa käytävistä kolmikantaneuvotteluissa. YKP:n periaatteet, kuten MSY ja varovaisuusperiaate ovat lähtökohtia ilman neuvotteluvaraa. Neuvotteluissa tieteellisellä neuvonannolla on keskeinen rooli.

Puheenjohtaja totesi lopuksi, että puhuneet jäsenvaltiot ovat painottaneet neuvotteluissa taloudellis-sosiaalisia kestävyyskriteerejä ympäristökriteerien ohella. Lisäksi usea jäsenvaltio oli korostanut poikkeusvuotta EU-UK –neuvotteluissa. Tämän vuoden neuvottelutulos ja siihen liittyneet neuvoston prosessit eivät saa muodostaa ennakkotapausta jatkossa. Keskustelujen perusteella puheenjohtaja tulee esittämään kompromissiesityksen neuvoston päätökseksi ja EU:n kannaksi neuvotteluille ja tämä kompromissi viedään Coreperiin 3.3.2021.

2. EU - Mauritania kumppanuussopimusneuvottelut - Espanjan valtuuskunnan pyyntö

Puheenjohtaja totesi, että EU:n ja Mauritanian välillä käydään kuluvalla viikolla seitsemäs neuvottelukierros uuden sopimuksen ja kalastuspöytäkirjan saavuttamiseksi. Nykyisen pöytäkirjan soveltamista on jo jatkettu kahdesti.

Puhuneet jäsenvaltiot (Espanja, Italia, Liettua, Saksa, Kreikka, Latvia, Alankomaat, Ranska ja Puola) korostivat sopimuksen tärkeyttä ja kalastusmahdollisuuksia Mauritanian vesillä sekä toivetta saada sopimus Mauritanian kanssa aikaan mahdollisimman nopeasti. Saksa ja Kreikka korostivat myös kestävän kalastuksen periaatteita sekä sopimuksen kustannustehokasta hyödyntämistä.

Komissaari Sincevicius vakuutti, että komissio aikoo tekevänsä kaikkensa neuvottelujen edistämiseksi ja uuden pöytäkirjan saamiseksi. Ongelmana on erityisesti löytää tasapainoinen ratkaisu koskien Mauritanialle annettavia sopimuksen mukaisia maksuosuuksia suhteessa eräiden kalastuskiintiöiden hyödyntämisasteeseen.

Suomen edustajat

Minna Kivimäki (EUE), Risto Lampinen (MMM), Heikki Lehtinen (MMM) ja Jarmo Vilhunen (EUE)

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat	jaosto kalastus (EU 17), kalastus, maatalous- ja kalastusneuvosto
Hoitaa	**MMM**
Tiedoksi	ALR, EUE, RUOKA, SM, UM, VM, VNK, VTV, YM